

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده ریاضی و رایانه

بخش ریاضی

پایان نامه تحصیلی برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
رشته ریاضی محض گرایش آنالیز

حساب توابع عملگری

استاد راهنما:

دکتر حسین مؤمنایی کرمانی

استاد مشاور:

دکتر عباس سالمی پاریزی

مؤلف:

محمد امین اسماعیلی مزیدی

شهریور ماه ۱۳۹۰

این پایان نامه به عنوان یکی از شرایط درجه کارشناسی ارشد به

بخش ریاضی

دانشکده ریاضی و کامپوتر

دانشگاه شهید باهنر کرمان

تسلیم شده است و هیچگونه مدرکی به عنوان فراغت از تحصیل دوره مزبور شناخته نمی شود.

دانشجو :

استاد راهنما :

استاد مشاور :

داور ۱ :

داور ۲ :

معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده :

حق چاپ محفوظ و مخصوص به دانشگاه شهید باهنر کرمان است.

تقدیم به پدر و مادر عزیزم

آنان که راستی قائم در سنگینی فاشان تجلی یافت.

به پاس تعبیر عظیم و انسانی شان از کلمه ایثار و از خودگذشتگی و به پاس عاطفه سرشار و گرمای امید بخش وجودشان که در سردترین روزگار ان بهترین پشتیبان است و به پاس قلب های بزرگشان که فریادرس است و سرگردانی و ترس در پناهشان به شجاعت می گراید و به پاس محبت های بی دریغشان که هرگز فروکش نمی کند، این مجموعه را به پدر و مادر عزیزم تقدیم می کنم.

مکسر و قدردانی:

سپاس و ستایش خداوندی که کوه خراشیده و دانش را در صدف وجود انسان به ودیعه گذاشت تا او را از دیگر آفریده ها متمایز کند. اکنون که با استعانت از دوگاه پروردگار منان گامی دیگر از زندگی ام را پشت سر

نهادم بر خود لازم می دانم مراتب سپاس و قدردانی صمیمانه خویش را تقدیم به همه کسانی کنم که طی این مدت مرئوس و مرئوسه اند.

سپاس فراوان خود را به استاد فرهیخته و گرانقدر خود آقای دکتر حسین مومنانی کرمانی تقدیم می نمایم که بهواره با حسن خلق و شکیبایی مرا راهنما بودند.

از استاد گرانقدر آقای دکتر عباس سالمی که مشاوره این پایان نامه را به عهده داشتند، تشکر می نمایم.

بر خویش لازم می دانم که از آقایان دکتر حسین محبی و دکتر غلامرضا آقاقلایی به خاطر قبول زحمت داوری این پایان نامه تشکر نمایم.

در نهایت از همه دوستانی که در این مدت مرئوس و مرئوسه بوده اند به ویژه آقای بادی آزادی مطلق که بهواره دست یاریشان بهرام بوده است تشکر می نمایم.

محمد امین اسماعیلی مزیدی

شهریور ۱۳۹۰

چکیده :

در این پایان نامه در ابتدا کران‌هایی برای نرم مشتق‌های مرتبه اول و مرتبه دوم نگاشت قدر مطلق به دست می‌آوریم و سپس با استفاده از آن‌ها یک کران اغتشاش برای نگاشت قدر مطلق به دست می‌آوریم. همچنین نرم مشتق مرتبه اول نگاشتی‌هایی که یک عملگر معکوس‌پذیر را به قسمت یکانی آن در تجزیه قطبی و به عامل‌های Q و R در تجزیه QR می‌برند را محاسبه می‌کنیم و با استفاده از آن یک کران اغتشاش برای این تجزیه‌ها به دست می‌آوریم. در قسمت دوم، برای یک تابع هموار f روی فضای عملگرهای کراندار در فضای هیلبرت، یک فرمول برای جابجاگر مرتبه n ام $[[[f(A), X], X], \dots, X]$ بر حسب مشتق m ام $D^m f(A)$ به دست آورده شده است. نشان داده می‌شود که این فرمول‌ها در به دست آوردن کران‌هایی برای نرم‌های جابجاگرهای تعمیم یافته $f(A)X - X f(B)$ مورد استفاده قرار می‌گیرد. در قسمت سوم، جواب معادله خطی عملگری $\sum_{i=0}^n A^{n-i} X B^i = Y$ به وسیله فرمول

$$X = \frac{\sin \frac{\pi}{n}}{\pi} \int_0^{\infty} (t + A^n)^{-1} Y (t + B^n)^{-1} t^{\frac{1}{n}} dt$$

داده شده است به طوریکه طیف A و B در ناحیه $\left\{ z : z \neq 0, -\frac{\pi}{n} \leq \arg z \leq \frac{\pi}{n} \right\}$ قرار دارند.

کلمات کلیدی : مشتق فرشه، یکنوای عملگری، کران اغتشاش، نرم عملگر، نرم متقارن، پایایی یکانی، نمایش انتگرالی

با تشکر از حمایت‌های مالی قطب جبر خطی و بهینه‌سازی دانشگاه شهید باهنر کرمان

مقدمه

در این پایان نامه فرض بر این است که خواننده با مفاهیم پایه و اساسی جبرخطی آشنایی کامل دارد. برای درک بهتر مفاهیم و قضایا، می توان به [۸ و ۹] مراجعه کرد. علاوه بر این، اطلاعات اولیه ای از آنالیز تابعی، آنالیز مختلط و هندسه دیفرانسیل نیاز است. این پایان نامه از نظر محتوایی به سه قسمت تقسیم می شود. فصل اول شامل مباحث پایه ای است و برای اغلب موضوعاتی که در این پایان نامه آورده شده است مورد استفاده قرار می گیرند. در این فصل هدف یادآوری کردن مفاهیم و قضایای مهم و طرح کردن نمادگذاری هایی است که مورد استفاده قرار گرفته شده. فصل های ۲ و ۳ شامل نامساوی ها و کران اغتشاش برای توابع ماتریسی است. آخرین فصل شامل معادله عملگری به صورت

$$X = \frac{\sin \frac{\pi}{n}}{\pi} \int_0^{\infty} (t + A^n)^{-1} Y (t + B^n)^{-1} t^{\frac{1}{n}} dt \quad \sum_{i=0}^n A^{n-i} X B^i = Y$$

می باشد.

محتوای هر فصل به طور خلاصه در قسمت اول آن آورده شده. در اینجا توجه خاصی به جبر چند خطی و نامساوی ها روی ماتریس ها و توابع ماتریسی شده است. این قرارداد که ضرب داخلی $\langle u, v \rangle$ روی متغیر u خطی و روی متغیر v مزدوج خطی است پذیرفته می شود. اگر u و v بردارهای ستونی باشند، آنگاه $u^* v$ حاصل ضرب یک بردار سطری و یک بردار ستونی است. نرم $\| \cdot \|$ پایا روی ماتریس ها گفته می شود هر گاه به ازای هر A ، تساوی $\| U A V \| = \| A \|$ ، به ازای هر ماتریس یکانی U و V ، برقرار باشد. سایر نرم ها با اندیس های خاصی نمایش داده می شوند. برای مثال فربنیوس - نرم به صورت $\| A \|_2$ نوشته می شود. در این پایان نامه، تعدادی نماد مورد استفاده قرار گرفته شده است. برای یک ماتریس A ، نماد $|A|$ به جای ماتریس نیمه معین مثبت $(A^* A)^{\frac{1}{2}}$ به کار برده می شود و $\sigma(A)$ نمایش طیف آن است. یک جایگشت روی n اندیس با نماد σ نمایش داده می شود. در این حالت $\sigma(j)$ تصویر اندیس j تحت نگاشت σ است. واژه ماتریس و عملگر در این پایان نامه به جای یکدیگر مورد استفاده قرار می گیرند، به این معنی که وقتی یک گزاره در مورد عملگرها از بعد متناهی باشد، واژه ماتریس به کار برده می شود. اگر یک گزاره برای فضاها از بعد نامتناهی نیز درست باشد، می توان

واژه ماتریس ویا واژه عملگر را به کاربرد. تعدادی از قضیه ها در این پایان نامه برای فضاهای از بعد نامتناهی نیز قابل گسترش هستند.

فهرست

۱	فصل اول: مقدمات و پیش‌نیازها
۲	۱.۱ مقدمه
۲	۲.۱ تعاریف و قضایایی از آنالیز ماتریسی و آنالیز تابعی
۷	۳.۱ تعاریف مقدماتی یکنواخت عملگری و نتایج و قضایای مربوط به آن
۱۰	فصل دوم: کران اغتشاش برای نگاشت‌های قدر مطلق و تجزیه قطبی و تجزیه QR
۱۲	۱.۲ مقدمه
۱۵	۲.۲ مفاهیم اولیه و تعاریف و قضایایی از مشتق فرشه
۲۶	۳.۲ کران اغتشاش برای نگاشت قدر مطلق
۳۵	۴.۲ کران اغتشاش برای عامل‌های U و P در تجزیه قطبی و عامل‌های Q و R در تجزیه QR
۴۷	فصل سوم: مشتق‌گیری و قاعده زنجیری
۴۸	۱.۳ مقدمه
۴۹	۲.۳ مشتق مرتبه اول
۵۵	۳.۳ مشتقات مراتب بالاتر
۵۹	۴.۳ نرم جابجاگرها
۶۴	فصل چهارم: معادله عملگری $\sum_{i=0}^n A^{n-i}XB=Y$
۶۴	۱.۴ مقدمه
۶۴	۲.۴ حل معادله $\sum_{i=0}^n A^{n-i}XB=Y$
۷۴	منابع
۷۶	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
۸۱	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

i.....:Abstract

فصل اول

مقدمات و پیش‌نیازها

۱.۱ مقدمه

فرض کنید $L(V, W)$ فضای همه عملگرهای خطی از فضای برداری با بعد متناهی V به فضای برداری با بعد متناهی W باشد. اگر پایه های فضاهای V و W ثابت در نظر گرفته شوند، آنگاه چنین عملگری یک ماتریس متناظر منحصر به فرد نسبت به این پایه ها دارد. چون یک یکرختی بین عملگرها و ماتریسهای متناظر آن ها وجود دارد، بنابراین به طور معمول آن ها را به جای یکدیگر به کار می برند. پایه های عملگرهای روی فضاهای هیلبرت متعامد یک انتخاب می شوند. فرض کنید $A \in L(H, K)$ و $E = \{e_1, \dots, e_n\}$ یک پایه متعامد از H و $F = \{f_1, \dots, f_m\}$ یک پایه متعامد یک K باشد. آنگاه درایه (i, j) از ماتریس A وابسته به این پایه ها به صورت زیر است:

$$a_{ij} = f_j^* A e_i = \langle A e_i, f_j \rangle$$

۲.۱ تعاریف و قضایایی از آنالیز ماتریسی و آنالیز تابعی

تعریف ۱.۲.۱. الحاقی یک عملگر $A \in L(H, K)$ ، عملگر منحصر به فرد A^* در $L(K, H)$ است که رابطه $\langle z, Ax \rangle_K = \langle A^* z, x \rangle_H$ برای همه $x \in H$ و $z \in K$ برقرار است. برای فضای $L(H, H)$ نماد $L(H)$ را به کار می بریم. در این فصل و فصل های بعد هر جا در مورد عملگر A صحبت می کنیم عملگر A را عضو فضای $L(H)$ فرض می کنیم و H یک فضای هیلبرت از بعد متناهی است.

تعریف ۲.۲.۱. عملگر A را خود الحاق یا هرمیتی گوئیم اگر $A = A^*$.

تعریف ۳.۲.۱. عملگر A را پاد هرمیتی گوئیم اگر $A = -A^*$.

تعریف ۴.۲.۱. عملگر A را یکانی گوئیم اگر $AA^* = I = A^*A$.

تعریف ۵.۲.۱. عملگر A را نرمال گوئیم اگر $AA^* = A^*A$.

مجموعه ماتریس های $n \times n$ روی میدان F را با $M_n(F)$ نشان می دهیم. میدان F معمولاً اعداد مختلط \mathbb{C} است که در این حالت مجموعه ماتریس ها را با M_n نشان می دهیم.

تعریف ۶.۲.۱. مجموعه همه $\lambda \in \mathbb{C}$ که مقدار ویژه $A \in M_n$ می باشند را طیف A گویند و آن را با نماد $\sigma(A)$ نمایش می دهند.

تعریف ۷.۲.۱. چند جمله ای $P(t) = a_k t^k + a_{k-1} t^{k-1} + \dots + a_1 t + a_0$ را در نظر بگیرید. در این صورت ماتریس $P(A)$ چنین تعریف می شود:

$$P(A) \equiv a_k A^k + a_{k-1} A^{k-1} + \dots + a_1 A + a_0 I$$

قضیه (شور) ۸.۲.۱. فرض کنید $A \in M_n$ با مقادیر ویژه $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ داده شده است. ماتریس یکانی $U \in M_n$ وجود دارد به طوریکه $U^* A U = T = [t_{ij}]$ یک ماتریس بالا مثلثی است با درایه های قطری $t_{ii} = \lambda_i, i = 1, \dots, n$. در واقع هر ماتریسی مربعی هم ارز یکانی با یک ماتریس بالا مثلثی است که درایه های روی قطری اصلی آن مقادیر ویژه هستند.

قضیه (طیفی) ۹.۲.۱. اگر $A \in M_n$ یک ماتریس نرمال باشد، آنگاه A به طور یکانی قطری شدنی است. یعنی یک ماتریس یکانی $U \in M_n$ وجود دارد که $U^* A U = D$ و D یک ماتریس قطری است بطوریکه درایه های روی قطر اصلی آن مقادیر ویژه است.

قضیه طیفی، تعریف یک تابع از ماتریس های نرمال را آسان می کند.

تعریف ۱۰.۲.۱. اگر f یک تابع مختلط باشد و D یک ماتریس قطری با درایه های روی قطر اصلی $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ باشد، آنگاه $f(D)$ یک ماتریس قطری با درایه های روی قطر اصلی $f(\lambda_1), \dots, f(\lambda_n)$ است. اگر $A = Q D Q^*$ ، آنگاه $f(A) = Q f(D) Q^*$.

قضیه ۱۱.۲.۱. برای هر ماتریس $A \in M_n$ ، سری $e^A = I + A + \frac{A^2}{2!} + \dots + \frac{A^n}{n!} + \dots$ همگراست. ماتریس e^A معکوس پذیر است و $(e^A)^{-1} = e^{-A}$.

قضیه (تجزیه QR) ۱۲.۲.۱. هر ماتریس معکوس پذیر A ، یک تجزیه منحصر بفرد $A = QR$ دارد بطوریکه R بالا مثلثی و Q یکانی است.

تعریف ۱۳.۲.۱. یک عملگر هرمیتی A ، مثبت یا نیمه معین مثبت گفته می‌شود اگر به ازای هر $x \in H$ داشته باشیم $x^* A x \geq 0$. نمادگذاری $A \geq 0$ ، به این معنی است که A یک عملگر مثبت است. اگر به ازای هر $x \neq 0$ داشته باشیم $x^* A x > 0$ ، در اینصورت گوییم A معین مثبت یا اکیدا مثبت است و نمادگذاری $A > 0$ را برای آن بکار می‌بریم. یک عملگر مثبت، اکیدا مثبت است اگر و فقط اگر معکوس پذیر باشد. برای هر عملگر دلخواه A ، $A^* A$ همیشه مثبت است و ریشه منحصر به فرد مثبت آن با نماد $|A|$ نشان داده می‌شود. در واقع $|A| = (A^* A)^{\frac{1}{2}}$.

تعریف ۱۴.۲.۱. مقادیر ویژه $|A|$ مقادیر تکین A گفته می‌شود و همیشه آن‌ها به صورت نزولی مرتب می‌شوند و نمادگذاری $S_1(A) \geq S_2(A) \geq \dots \geq S_n(A)$ برای آن‌ها به کار برده می‌شود.

قضیه ۱۵.۲.۱. هر عملگر A می‌تواند به صورت $A = UP$ تجزیه شود به طوری که U یکانی است و P مثبت است. در این تجزیه قسمت مثبت p منحصر به فرد است و $P = |A|$. قسمت یکانی U منحصر به فرد است اگر A معکوس پذیر باشد، این تجزیه را تجزیه قطبی^۱ می‌گویند.

قضیه ۱۶.۲.۱. هر عملگر A را می‌توان به صورت مجموع $A = \operatorname{Re} A + i \operatorname{Im} A$ تجزیه کرد بطوریکه $\operatorname{Re} A = \frac{A + A^*}{2}$ و $\operatorname{Im} A = \frac{A - A^*}{2i}$. این تجزیه را تجزیه دکارتی^۲ عملگر A به قسمت‌های حقیقی و موهومی آن گویند. عملگرهای $\operatorname{Re} A$ و $\operatorname{Im} A$ هر دو هرمیتی هستند.

^۱Polar decomposition

^۲Cartesian decomposition

تعریف ۱۷.۲.۱. نرم عملگر A به صورت زیر تعریف می شود:

$$\|A\| = \sup_{\|x\|=1} \|Ax\|$$

برای هر عملگر A داریم:

$$\|A\| = \sup_{\|x\|=\|y\|=1} |\langle y, Ax \rangle|$$

اگر A هرمیتی باشد، آنگاه

$$\|A\| = \sup_{\|x\|=1} |\langle x, Ax \rangle|$$

برای هر عملگر A داریم:

$$\|A\| = s_1(A) = \|A^*A\|^{1/2}$$

وقتی A نرمال است داریم:

$$\|A\| = \max \{ |\lambda_j| : \lambda_j \text{ مقدار ویژه } A \text{ است} \}$$

برای تشخیص این نرم از نرم‌هایی که بعداً در نظر گرفته می‌شود آن را نرم عملگر^۳ یا نرم مقید^۴ می‌نامند.

تعریف ۱۸.۲.۱. اگر a_{ij} درایه های ماتریس متناظر A باشند، آنگاه

$$\|A\|_2 = \left(\sum_{i,j=1}^n |a_{ij}|^2 \right)^{1/2}$$

این نرم را فروبنیوس نرم می‌نامند.

³ Operator norm

⁴ Bound norm

تعریف ۱۹.۲.۱. برای هر دو نرم $\|A\|$ و $\|A\|_2$ و به ازای هر U و V یکانی داریم:

$$\|A\| = \|UAV\|, \quad \|A\|_2 = \|UAV\|_2$$

به این خاصیت پایائی یکانی گفته می‌شود.

قضیه ۲۰.۲.۱. هر دو نرم روی فضاهای با بعد متناهی هم ارز هستند. برای نرم های $\|A\|$ و $\|A\|_2$ داریم:

$$\|A\| \leq \|A\|_2 \leq n^{\frac{1}{2}} \|A\|$$

قضیه ۲۱.۲.۱. اگر $\|A\| \leq 1$ ، آنگاه $I - A$ معکوس پذیر است و سری

$$(I - A)^{-1} = I + A + A^2 + \dots$$

همگراست. این سری را سری نیومن^۵ می‌نامند.

اگر M و N زیر فضاهای متمم متعامد از فضای H باشد، آنگاه این حقیقت که هر بردار x در H یک نمایش منحصر به فرد $x = u + v$ دارد بطوریکه $u \in M$ و $v \in N$ نتیجه می‌دهد H با $M \oplus N$ یکریخت است، در اینصورت می‌توان نوشت $H = M \oplus N$. اگر $H = M \oplus N$ ، آنگاه می‌توان A را به صورت ماتریس بلوکی $A = \begin{pmatrix} B & C \\ D & E \end{pmatrix}$ نوشت به طوریکه $B \in L(M)$ و $C \in L(N, M)$.

تعریف ۲۲.۲.۱. زیر فضای M از فضای H را تحت A پایا گوئیم هرگاه به ازای هر $x \in M$ داشته باشیم $Ax \in M$. اگر زیر فضای M تحت A پایا باشد، آنگاه در نمایش ماتریسی بلوکی $D = 0$. اگر فضای M و فضای متمم متعامد آن یعنی فضای N تحت A پایا باشند، آنگاه گفته می‌شود M ، A را کاهش می‌دهد. در این حالت C و D هر دو برابر صفر است. در اینصورت گفته می‌شود که عملگر A برابر مجموع مستقیم E و B است و به صورت $A = B \oplus E$ نوشته می‌شود.

⁵Neumann series

قضیه ۲۳.۲.۱. اگر $A = A_1 \oplus A_2$ ، در این صورت $\|A\| = \max(\|A_1\|, \|A_2\|)$.

ماتریس $A(t) = [a_{ij}(t)]$ که درایه های آن تابعی از پارامتر عددی t هستند را پیوسته، انتگرالپذیر و مشتق پذیر نسبت به t گوئیم هر گاه تمام درایه های این ماتریس نسبت به t متناظراً پیوسته، انتگرالپذیر و مشتق پذیر باشند. برای مشتق گیری از ماتریس $A(t)$ از تک تک درایه ها نسبت به t مشتق می گیریم و همچنین برای انتگرال گیری از ماتریس $A(t)$ از تک تک درایه ها نسبت به t انتگرال می گیریم. جزییات بیشتر مربوط به این مطلب در [۱۰] آورده شده است. در زیر مثال هایی از این مطلب آورده شده است.

مثال ۲۴.۲.۱.

$$i) \frac{d}{dt}(e^{At}) = Ae^{At} = e^{At}A$$

$$ii) \frac{d}{dt}(At + B) = A$$

$$iii) \int i e^{-isA} (AX - XA) e^{isA} ds = -e^{-isA} X e^{isA}.$$

تعریف ۲۵.۲.۱. حاصلضرب شور^۶ یا حاصلضرب هادامارد^۷ دو ماتریس A و B به صورت ماتریس AOB تعریف می شود که درایه (i, j) آن به صورت $a_{ij} b_{ij}$ است.

۳.۱ تعاریف مقدماتی یکنوای عملگری و نتایج و قضایای مربوط به آن

فرض کنید f یک تابع حقیقی تعریف شده روی بازه I باشد. اگر $D = \text{diag}(\lambda_1, \dots, \lambda_n)$ یک ماتریس قطری باشد که درایه های قطری λ_j آن در I است، در این صورت تعریف می کنیم $f(D) = \text{diag}(f(\lambda_1), \dots, f(\lambda_n))$. اگر A یک ماتریس هرمیتی باشد که مقادیر ویژه λ_j آن در I باشد، آنگاه یک ماتریس یکانی U وجود دارد بطوریکه $A = UDU^*$ و

⁶ Schur product

⁷ Hadamard product

یک ماتریس قطری است. در اینصورت تعریف می کنیم $f(A) = U f(D) U^*$ به این روش می توان $f(A)$ را برای همه ماتریس های هرمیتی که مقادیر ویژه آن ها در I هستند تعریف کرد. همیشه فرض بر این است که توابع در نظر گرفته شده، تابع هایی حقیقی هستند که بر روی یک بازه تعریف شده اند و بسط آن ها روی ماتریس های هرمیتی نیز به همین روشی است که ذکر شد. نماد گذاری $A \leq B$ را به این مفهوم به کار می بریم که A و B هرمیتی هستند و $B - A \geq 0$.

تعریف ۱.۳.۱. یک تابع حقیقی f یکنوای ماتریسی از مرتبه n گفته می شود اگر نسبت به ماتریس های هرمیتی از مرتبه $n \times n$ یکنوا باشد. یعنی اگر $A \leq B$ ، نتیجه بگیریم که $f(A) \leq f(B)$.

تعریف ۲.۳.۱. اگر به ازای هر n ، f یکنوای ماتریسی از مرتبه n باشد، آنگاه می گوئیم f یکنوای ماتریسی یا یکنوای عملگری است. به راحتی می توان دید که اگر f و g یکنوای عملگری باشند و α, β اعداد حقیقی مثبتی باشند، آنگاه $\alpha f + \beta g$ نیز یکنوای عملگری است. اگر f_n یکنوای عملگری باشد و $f(x) \rightarrow f_n(x)$ ، آنگاه f نیز یکنوای عملگری است.

مثال ۳.۳.۱. تابع $f(t) = \alpha + \beta t$ یکنوای عملگری است برای هر $\alpha \in \mathbb{R}, \beta \geq 0$.

مثال ۴.۳.۱. تابع $f(t) = t^2$ روی $[0, \infty)$ یکنوای عملگری نیست. به عبارت دیگر ماتریس های مثبت A و B وجود دارند به طوریکه $B - A$ مثبت است اما $B^2 - A^2$ مثبت نیست. برای مشاهده این موضوع ماتریسهای $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ و $B = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ را در نظر بگیرید. این مثال نشان می دهد که هر تابع حقیقی که یکنوا باشد لزوماً یکنوای عملگری نیست.

مثال ۵.۳.۱. تابع $f(t) = \frac{-1}{t}$ روی $(0, \infty)$ یکنوای عملگری است.

قضیه ۶.۳.۱. تابع $f(t) = t^r$ روی $[0, \infty)$ برای $0 \leq r \leq 1$ یکنوای عملگری است.

اثبات: ترکیب دو تابع یکنوای عملگری یک تابع یکنوای عملگری است. از طرفی چون تابع $f(t) = \frac{-1}{t}$ یکنوای عملگری است، بنابراین تابع $f(t) = \frac{t}{1+t}$ روی بازه $(0, \infty)$ یکنوای عملگری

است. همچنین برای هر $\lambda > 0$ تابع $f(t) = \frac{t}{\lambda+t}$ روی بازه $(0, \infty)$ یکنوای عملگری است. انتگرال زیر را داریم.

$$\int_0^{\infty} \frac{\lambda^{r-1}}{1+\lambda} d\lambda = \pi \operatorname{cosec} r\pi, \quad 0 \leq r \leq 1$$

بایک تغییرمتغیر فرمول زیر را به دست می آوریم که به ازای هر $t \geq 0$ و $0 \leq r \leq 1$ برقرار است.

$$t^r = \frac{\sin r\pi}{\pi} \int_0^{\infty} \frac{t}{\lambda+t} \lambda^{r-1} d\lambda$$

این فرمول را می توان به صورت $t^r = \int_0^{\infty} \frac{t}{\lambda+t} d\mu(\lambda)$ نوشت بطوریکه μ یک اندازه مثبت روی

$(0, \infty)$ است. حال با توجه به اینکه تابع $f(t) = \frac{t}{\lambda+t}$ یکنوای عملگری است، در اینصورت تابع

$f(t) = t^r$ روی بازه $(0, \infty)$ برای $0 \leq r \leq 1$ یکنوای عملگری است. \square

می توان نشان داد که اگر f یک تابع یکنوای عملگری باشد، آنگاه نمایش انتگرالی به فرم زیر دارد.

$$f(t) = \alpha + \beta t + \int_{-\infty}^0 \left(\frac{1}{\lambda-t} - \frac{\lambda}{\lambda^2+1} \right) d\mu(\lambda)$$

این مطلب در [۱، صفحه ۱۴۴] بیان شده است. بایک تغییر متغیر این رابطه را می توان به صورت

$$f(t) = \alpha + \beta t + \int_0^{\infty} \left(\frac{1}{\lambda^2+1} - \frac{1}{\lambda+t} \right) d\mu(\lambda)$$

نوشت به طوریکه $\alpha \in \mathbb{R}$ و $\beta \geq 0$ و μ یک اندازه مثبت روی $(0, \infty)$ است و

$$\int_0^{\infty} \frac{1}{\lambda^2+1} d\mu(\lambda) < \infty$$

قضیه ۸.۳.۱. فرض کنید A و B ماتریس های هرمیتی باشند و فرض کنید A معین مثبت و B نیمه معین مثبت باشند. آنگاه $A \geq B$ ، اگر و فقط اگر $P(B A^{-1}) \leq 1$.

قضیه ۹.۳.۱. فرض کنید A و B معین مثبت باشند. آنگاه $A \geq B$ ، اگر و فقط اگر $B^{-1} \geq A^{-1}$.